

ASK ROMEIN B.V. - ALGEMENE INKOOP- EN ONDERAANNEMINGSVOORWAARDEN

DEEL 1. ALGEMEEN GEDEELTE

Artikel 1. Definities en toepasselijkheid.

- In deze algemene voorwaarden wordt verstaan onder:
  - Oprachtgever: ASK ROMEIN B.V. en/of de aan haar gelieerde vennootschappen;
  - Oprachtnemer: de Partij met wie Oprachtgever onderhandelt over de totstandkoming van de overeenkomst en/of met wie Oprachtgever een overeenkomst sluit;
  - Onderopdrachtnemer: een (rechts)persoon die door Oprachtnemer (direct of indirect) wordt ingeschakeld ten behoeve van de uitvoering van de Prestatie;
  - Principaal: de rechtspersoon die met Oprachtgever de hoofd(aannemings)overeenkomst heeft gesloten;
  - Prestatie(s): de door Oprachtnemer krachtens de overeenkomst te verrichten Prestatie(s) bestaande uit de levering van zaken, en/of de uitvoering van werken en/of het verrichten van werkzaamheden en/of diensten en/of andere werkzaamheden en daarmee verband houdende activiteiten.
- Deze algemene voorwaarden zijn van toepassing op alle offerte-aanvragen, aanbiedingen en overeenkomsten betreffende levering van Prestaties ten behoeve van Oprachtgever door Oprachtnemer en voorts op alle rechtsbetrekkingen die hieruit voortvloeien.
- Van deze algemene voorwaarden kan alleen schriftelijk en met expliciete instemming van Oprachtgever worden afgeweken. De toepasselijkheid van eventueel door Oprachtnemer gehanteerde voorwaarden wordt door Oprachtgever uitdrukkelijk van de hand gewezen.
- De bepalingen die van toepassing zijn op alle offerte-aanvragen, aanbiedingen en overeenkomsten staan opgenomen in deel I, "Algemeen Gedeelte".
- In geval van offerte-aanvragen, aanbiedingen en overeenkomsten die betrekking hebben op de levering van zaken zijn in aanvulling op deel I ook nog de bepalingen van deel II sub A "Bijzonder Gedeelte Sub A - Inkoopvoorwaarden" van toepassing.
- In geval van offerte-aanvragen, aanbiedingen en overeenkomsten die betrekking hebben op het verrichten van aanneming van werk zijn in aanvulling op deel I ook de bepalingen van deel II sub B "Bijzonder gedeelte Sub B: Onderaannemingsvoorwaarden" van toepassing. Bij tegenstrijdigheid tussen bepalingen uit beide hoofdstukken gaat het bepaalde in II voor.
- Op gecombineerde opdrachten betreffende levering van zaken en het verrichten van aanneming van werk zijn alle onderdelen van deze algemene voorwaarden van toepassing.
- In geval van discrepantie tussen de Nederlandse versie en een vertaling van deze algemene voorwaarden, geldt de Nederlandse versie.

Artikel 2. Offertes

- Een aanvraag van Oprachtgever tot het uitbrengen van een offerte is vrijblijvend.
- Tenzij een offerte van een Oprachtnemer anders aangeeft is deze onherroepelijk.
- Oprachtnemer doet zijn offerte gestand gedurende een termijn van ten minste acht weken of zoveel langer als bedongen door Oprachtgever. Als Oprachtnemer zijn offerte uitbrengt in het kader van deelname aan een aanbestedingsprocedure samen met Oprachtgever, moet Oprachtnemer zijn offerte gestand doen tot een half jaar na de gunning van de opdracht door Principaal aan Oprachtgever.

Artikel 3. Totstandkoming van de overeenkomst, inhoud overeenkomst

- Een overeenkomst komt alleen tot stand:
  - Door ondertekening namens Oprachtnemer van de overeenkomst die Oprachtgever aan Oprachtnemer heeft toegezonden met daarbij het verzoek aan Oprachtnemer deze ongewijzigd en ondertekend binnen 14 dagen na de datum van ontvangst te retourneren; of,
  - Indien Oprachtnemer in gebreke blijft om de overeenkomst binnen 14 dagen na de datum van ontvangst te retourneren, door met de uitvoering van de overeenkomst te beginnen. Daardoor wordt Oprachtnemer geacht de overeenkomst te hebben aanvaard op de voorwaarden als vermeld in de overeenkomst en onder toepasselijkheid van deze algemene voorwaarden. Zolang de overeenkomst niet getekend geretourneerd is, wordt er niet overgegaan tot betaling door Oprachtgever.
- Als twee of meer Oprachtnemers gezamenlijk de overeenkomst hebben aanvaard, zijn zij hiervoor hoofdelijk aansprakelijk.
- Indien de overeenkomst kennelijke tegenstrijdigheden en/of fouten bevat, moet Oprachtnemer Oprachtgever daar zo spoedig mogelijk op wijzen voordat hij tot ondertekening of tot uitvoering van de overeenkomst overgaat.
- Aanvullingen op en wijzigingen van bepalingen in de overeenkomst binden Oprachtgever slechts als deze schriftelijk door Oprachtgever zijn aanvaard.
- De overeenkomst wordt aangegaan onder de opschortende voorwaarden dat de overeenkomst met Principaal tot stand komt en dat het inschakelen van Oprachtnemer wordt goedgekeurd door Principaal.
- Op alle aanvragen en opdrachten van Oprachtgever zijn van toepassing als waren zij daarin letterlijk opgenomen:
  - de bepalingen uit de overeenkomst gesloten tussen Oprachtgever en Oprachtnemer;
  - alle op de overeenkomst betrekking hebbende technische- en administratieve bepalingen van het bestek, tekeningen, processen-verbaal en/of staten van aanwijzing alsmede alle eventuele veranderingen van of aanvullingen op het bestek;
  - het bepaalde in deze algemene voorwaarden, en
  - al het overige waardoor Oprachtgever uit hoofde van de overeenkomst met haar Oprachtgever en/of derden gebonden is, voor zover direct of indirect verband houdende met deze overeenkomst.

Indien geen rangorde van contractstukken is overeengekomen en sprake is van onderlinge tegenstrijdigheid van de onder a, b, c en d genoemde bepalingen, zullen de eerdere genoemde prevaleren boven de later genoemde.

- Indien in of bij de aanvraag of opdracht de hiervoor genoemde stukken niet zijn toegezonden, zal Oprachtgever op eerste verzoek deze stukken alsnog aan Oprachtnemer doen toekomen. In geen geval zal Oprachtnemer zich op onbekendheid met enige krachtens het vorenstaande toepasselijke bepalingen of stukken kunnen beroepen. Oprachtnemer is aansprakelijk voor alle schadelijke gevolgen, indien hij in de hem verstrekte gegevens onjuistheden en/of onduidelijkheden aantreft dan wel bij een behoorlijke interpretatie had moeten ontdekken en nagelaten heeft Oprachtgever hieromtrent schriftelijk in te lichten.

Artikel 4. Uitvoering van de overeenkomst

- Oprachtnemer is verplicht de hem opgedragen Prestatie uit te voeren naar de eisen van goed, deugdelijk en vakkundig werk, in overeenstemming met de geldende en afgesproken kwaliteitsnormen en met gebruikmaking van deugdelijke materialen, geschikt voor het doel waarvoor zij zijn bestemd. Oprachtnemer is verplicht de door Oprachtgever gegeven orders en aanwijzingen op te volgen.
- Oprachtnemer is verplicht bij de uitvoering van de overeenkomst de eisen en aanwijzingen van overheid en nutsbedrijven in acht te nemen.

- Onder de overeenkomst worden mede verstaan alle werkzaamheden die naar hun aard tot de overeenkomst of Prestatie behoren. Dergelijke leveringen/ werkzaamheden geven derhalve geen aanspraak op bijbetaling.
- Het is Oprachtnemer zonder toestemming van Oprachtgever niet toegestaan betreffende de Prestatie rechtstreeks of via een ander dan Oprachtgever contact op te nemen of te houden met Principaal en/of diens adviseurs en vertegenwoordigers, noch aan deze(n) prijsopgaven en/of aanbiddingen te doen voor eventuele veranderingen of uitbreidingen met betrekking tot de Prestatie.
- Oprachtnemer zal met de uitvoering van de Prestatie een aanvang nemen op het tijdstip als vermeld in de overeenkomst. Het is hem bekend dat zijn werkzaamheden moeten worden ingepast in het bij de hoofdaannemingsovereenkomst behorende tijdschema. Oprachtgever heeft het recht de volgorde van de uit te voeren werkzaamheden te wijzigen ingeval hij dat wenselijk oordeelt in verband met de voortgang van de bouw, zonder deswege tot vergoeding van schaden en kosten te zijn gehouden. Oprachtgever zal Oprachtnemer van deze wijzigingen op de hoogte stellen.
- Indien Oprachtnemer zijn contractuele Prestatie niet op het overeengekomen tijdstip, dan wel binnen het overeengekomen tijdschema zal kunnen voltooien, is hij verplicht Oprachtgever hiervan onmiddellijk schriftelijk in kennis te stellen.
- Oprachtnemer draagt zelf zorg voor de benodigde hulpmiddelen en materieel en zal dit materieel volgens de wettelijke eisen periodiek keuren en voorzien van een keuringsmerk(en). Oprachtnemer toont op verzoek de keuringsrapporten.

Artikel 5. Keuring en inspectie.

- Onverminderd de verplichting van Oprachtnemer om zelf de nodige inspecties, kwaliteits- en voortgangcontroles uit te voeren, zijn Oprachtgever en diens Principaal of derden in opdracht van hen te allen tijde gerechtigd (een deel van) de Prestatie tijdens de bewerking, fabricage, opslag of het transport te bezichtigen en/of te beproeven. Oprachtnemer stelt ten behoeve van de inspectie en/of beproeving de faciliteiten, de apparatuur en het personeel ter beschikking. Daarnaast zal Oprachtnemer ervoor zorgdragen dat eventuele toeleveranciers al hun medewerking daartoe verlenen. Alle kosten van keuring of inspectie die Oprachtnemer in dit kader moet maken zijn voor diens eigen rekening.
- Inspectie of goedkeuring door Oprachtgever, in welke vorm en waartoe dan ook, houdt geen aanvaarding in en ontslaat Oprachtnemer niet van enige garantie of aansprakelijkheid zoals deze voortvloeit uit de overeenkomst of de wet. Afkeuring ontslaat Oprachtnemer niet van zijn verplichting om de Prestatie tijdig uit te voeren.
- Ingeval van afkeuring van (een deel van) de Prestatie zal Oprachtgever Oprachtnemer hiervan onmiddellijk in kennis stellen. Oprachtnemer zal dan na het eerste verzoek van Oprachtgever (het afgekeurde deel van) de Prestatie per ommegaande herstellen of vervangen, zodanig dat geen vertraging ontstaat, zonder dat Oprachtgever tot enige extra vergoeding gehouden zal zijn en onverminderd zijn verplichtingen tot vergoeding van hierdoor ontstane schade en kosten.
- Als Oprachtnemer de afgekeurde Prestatie of het afgekeurde deel van de Prestatie niet tijdig vervangt of herstelt, heeft Oprachtgever het recht de afgekeurde Prestatie of het afgekeurde deel van de Prestatie voor rekening en risico van Oprachtnemer te (doen) vervangen of herstellen.
- Bij afkeuring van de Prestatie of een onderdeel daarvan heeft Oprachtgever voorts het recht de betaling van de op deze Prestatie of onderdeel daarvan betrekking hebbende prijs op te schorten, dan wel is Oprachtgever gerechtigd de overeenkomst geheel of gedeeltelijk te ontbinden zonder enige ingebrekestelling of rechterlijke tussenkomst en zonder ter zake enige schadevergoeding aan Oprachtnemer verschuldigd te zijn, onverminderd diens overige wettelijke rechten.
- Goedkeuring, inspectie, beproeving en/of herstel van de Prestatie na afkeuring ontslaat Oprachtnemer niet van enige garantie of aansprakelijkheid op grond van de overeenkomst.

Artikel 6. Reclame, retentie en verrekening

- Oprachtnemer doet hierbij onvoorwaardelijk en onherroepelijk afstand van een eventueel hem toekomend recht op retentie, reclame of verrekening.

Artikel 7. Garantie.

- Oprachtnemer garandeert dat de geleverde zaken en/of het uitgevoerde werk waaronder begrepen de daarvoor gebruikte zaken en geleverde zaken:
  - van goede kwaliteit zijn, zonder gebrek in ontwerp, constructie, fabricage, montage en/of materiaal en;
  - in overeenstemming zijn met hetgeen in de overeenkomst is bepaald en met de tot de overeenkomst behorende bescheiden, waaronder die bedoeld in artikel 3 lid 6; en
  - geschikt zijn voor het doel waarvoor zij zijn bestemd; en
  - in overeenstemming zijn met de eisen die daaraan door of vanwege overheidsinstanties, overheidsdiensten en Nutsbedrijven, daaronder begrepen alle Veiligheidsvoorschriften en -instructies zijn gesteld.
- Als in de overeenkomst geen garanties zijn opgenomen, moet Oprachtnemer alle garanties aan Oprachtgever verstrekken die Oprachtgever op grond van de overeenkomst met Principaal moet verstrekken, voor zover die garanties betrekking hebben op de Prestatie.
- Indien de fabrieksgarantie uitgebreider is dan de hiervoor bedoelde, zal minimaal deze fabrieksgarantie gelden.
- Oprachtnemer zal alle gebreken, vallend binnen bovengenoemde garanties, die de zaken en/of het werk na levering/oplevering vertonen, zo spoedig mogelijk en in ieder geval binnen de door Oprachtgever bij aanzegging gestelde redelijke termijn, op eigen kosten herstellen of vervangen ter keuze van Oprachtgever. Alle aan het herstel of vervanging van het gebrek en de weer ingebruikstelling van de zaak, dienst, werk of - indien dit tot een groter object behoort - de weer ingebruikstelling van dat object verbonden kosten, zijn voor rekening van Oprachtnemer.
- De tijdsduur waarvoor de dit artikel genoemde garanties worden verstrekt, worden van rechtswege verlengd met de periode waarin van de geleverde of te leveren zaak/het verrichte of te verrichten werk, of van het object waarvoor de zaak of het werk bestemd is wegens een aan Oprachtnemer toe te rekenen gebrek niet voor het beoogde gebruik kan worden aangewend. Voor de herstelde of vervangen delen gaat de garantietermijn opnieuw in vanaf het tijdstip van ingebruikname na herstel.
- Dit artikel laat de aansprakelijkheid van Oprachtnemer op grond van de overeenkomst en de wet onverlet.

Artikel 8. Aansprakelijkheid en vrijwaring

- 8.1. Opdrachtnemer is aansprakelijk voor alle schade, van welke aard dan ook die door Opdrachtgever en/of derden (waaronder begrepen Principaal van Opdrachtgever) wordt geleden als gevolg van Opdrachtnemers onrechtmatige daad of toerekenbare tekortkoming (dan wel toerekenbare tekortkoming of onrechtmatige daad van zijn personeel of de personen van wie Opdrachtnemer zich bij de uitvoering van de overeenkomst bedient) in de uitvoering van de overeenkomst.
- 8.2. Opdrachtnemer is verplicht Opdrachtgever c.q. de directie tijdig schriftelijk te waarschuwen voor fouten in de opdracht die Opdrachtnemer kent of behoort te kennen, waaronder begrepen maar niet beperkt tot onjuistheden in de constructies, de bouwkundige detaillering, bouwkundige- en bestektekeningen, werkwijzen, orders, aanwijzingen, alsmede ten aanzien van gebreken in de bouwstoffen en de hulpmiddelen die door Opdrachtgever ter beschikking worden gesteld. Opdrachtnemer verbeurt terstond een opeisbare boete van € 5.000 (vijfduizend Euro) voor iedere tekortkoming in de nakoming van de waarschuwingsplicht jegens Opdrachtgever, ook indien Opdrachtnemer geen verwijt treft ter zake van het ontstaan van het schenden van de waarschuwingsplicht en onverminderd het recht van Opdrachtgever op volledig verhaal van alle schade als bedoeld in lid 1 van dit artikel en op grond van de wet.
- 8.3. Beperkingen van aansprakelijkheden welke Opdrachtnemer met onderaannemers, leveranciers en/of derden overeenkomt, kunnen Opdrachtgever nimmer worden tegengeworpen.
- 8.4. Opdrachtnemer vrijwaart Opdrachtgever voor:
  - a. vorderingen van derden (waaronder begrepen Principaal) op Opdrachtgever tot betaling van boetes en/of vergoeding van schade geleden in verband met een tekortkoming van Opdrachtnemer in de nakoming van zijn wettelijke verplichtingen, of van zijn verplichtingen op grond van de overeenkomst of een onrechtmatige daad van Opdrachtnemer;
  - b. vorderingen van medewerkers van Opdrachtnemer of door Opdrachtnemer ingeschakelde derden op Opdrachtgever;
  - c. boetes en/of strafmaatregelen die worden opgelegd aan Opdrachtgever en/of Principaal in verband met het niet door Opdrachtnemer naleven van wet- en regelgeving.
- 8.5. In geval van faillissement van Opdrachtnemer heeft Opdrachtgever het recht 10% van de in de overeenkomst overeengekomen prijs aan Opdrachtnemer in rekening te brengen en te verrekenen met de vorderingen van de Opdrachtnemer, als vergoeding voor het feit dat Opdrachtgever ten gevolge van het faillissement van Opdrachtnemer zijn contractuele en/of wettelijke (garantie)aanspraken in verband met (verborgen) gebreken aan de Prestatie niet zal kunnen uitoefenen. Daarnaast heeft Opdrachtgever het recht om de werkelijke schade in rekening te brengen en te verrekenen met de vorderingen van Opdrachtnemer.

Artikel 9. Verzekering.

- 9.1. Opdrachtnemer is verplicht om:
  - a. een Aansprakelijkheidsverzekering voor Bedrijven (AVB) af te sluiten met een dekking van ten minste EUR 5.000.000 per gebeurtenis, inclusief dekking voor werkgeversaansprakelijkheid conform de artikelen 7:658 en 7:611 BW;
  - b. het door hem ingezette materieel genoegzaam te verzekeren voor zaak- en persoonschade, inclusief de daaruit voortvloeiende schade, ontstaan door of verband houdende met het gebruik van het materieel;
  - c. voor materieel dat als motorvoertuig kan worden aangemerkt een verzekeringsdekking in overeenstemming met de bepalingen van de Wet Aansprakelijkheidsverzekeringen Motorrijtuigen (WAM) af te sluiten met een dekking van ten minste EUR 6.070.000 per gebeurtenis. Het werkrisico dient mede verzekerd te zijn.
  - d. Ingeval van realisatie van een werk een Construction All Risks (CAR) verzekering af te sluiten, waarin het verzekerd bedrag voor de sectie "het werk" ten minste gelijk is aan of groter is dan het bedrag van de tussen Opdrachtgever en Opdrachtnemer overeengekomen aanneemsom. Voor schade aan het werk met inbegrip fundering geldt een eigen risico van maximaal € 25.000,- per gebeurtenis.
- De door Opdrachtnemer af te sluiten aansprakelijkheidsverzekering en CAR-verzekering dienen secundaire dekking te bieden voor de door Opdrachtnemer eventueel in te schakelen onderaannemers.
- 9.2. De aansprakelijkheidsverzekeringen van Opdrachtnemer en diens in te schakelen onderaannemers, leveranciers en/of derden dienen in elk geval de aansprakelijkheid jegens de uiteindelijke afnemers c.q. gebruikers van het werk, c.q. de geleverde zaak na oplevering te omvatten, ongeacht op welke plaats deze afnemers c.q. gebruikers in een keten van doorleveringen fungeren en ongeacht jegens wie deze afnemers c.q. gebruikers op onverschillig welke grond aansprakelijk zouden kunnen zijn.
- 9.3. Opdrachtnemer zal bij het aangaan van de verzekeringen als bedoeld in dit artikel bedingen dat alle schade door de verzekeraar in overleg met Opdrachtgever wordt geregeld en dat de uitkering van schadevergoeding zal geschieden bij Opdrachtgever. De schademeldingsplicht berust bij Opdrachtnemer.
- 9.4. Indien de overeenkomst geheel of gedeeltelijk inhoudt dat zaken onder welke titel dan ook ter beschikking worden gesteld aan of door Opdrachtgever, is Opdrachtnemer verplicht deze zaken ten behoeve en ten genoegen van Opdrachtgever genoegzaam te verzekeren, waaronder in ieder geval dient te worden begrepen het risico van verlies, diefstal, beschadiging, brand en wettelijke aansprakelijkheid.
- 9.5. Opdrachtnemer zal, op eerste verzoek van Opdrachtgever, inzage in de daartoe strekkende polis(sen) geven.
- 9.6. Indien Opdrachtnemer is meeverzekerd op een polis van Opdrachtgever, is Opdrachtnemer in geval van schade veroorzaakt door Opdrachtnemer, gehouden het eigen risico bij de schade-uitkering of eventuele niet onder de polis gedekte schade te vergoeden. Onverminderd zijn aansprakelijkheid jegens Opdrachtgever, ontstaat aanspraak op dekking van Opdrachtnemer ten laste van deze verzekering eerst nadat Opdrachtgever heeft verklaard er geen bezwaar tegen te hebben dat de schade in behandeling wordt genomen, nadat de schade is vastgesteld en tot het bedrag dat door Opdrachtgever akkoord is bevonden.

Artikel 10. Verbod van overdracht van rechten en verplichtingen.

- 10.1 Opdrachtnemer is niet bevoegd de Prestatie of een deel daarvan door een derde te laten uitvoeren of zijn rechten uit de overeenkomst over te dragen, dan na van Opdrachtgever verkregen schriftelijke goedkeuring.

Artikel 11. Verbod van cessie

- 11.1. Zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van Opdrachtgever is het Opdrachtnemer verboden om vorderingen die Opdrachtnemer op grond van de overeenkomst heeft of zal verkrijgen, aan derden te cederen, te verpanden of anderszins over te dragen.
- 11.2. Als Opdrachtgever schriftelijke toestemming geeft, zal de cessie, verpanding of overdracht geen betrekking hebben op de bedragen die Opdrachtgever gerechtigd is te betalen op de geblokkeerde rekening als bedoeld in artikel 31 lid 5.

Artikel 12. Intellectuele eigendomsrechten en privacy

- 12.1. Data, modellen, tekeningen, afbeeldingen, berekeningen, werkmethoden en procedures die door Opdrachtgever zijn verstrekt, blijven eigendom van Opdrachtgever en mogen door Opdrachtnemer niet worden vermenigvuldigd, gekopieerd of aan derden ter hand worden gesteld dan wel openbaar worden gemaakt, of anderszins benut worden, anders dan ten behoeve van de Prestatie.
- 12.2. Zaken, werkwijzen die Opdrachtnemer in samenwerking met, of in opdracht van Opdrachtgever heeft ontwikkeld, worden eigendom van Opdrachtgever en mogen uitsluitend na schriftelijke toestemming van Opdrachtgever aan derden ter beschikking worden gesteld of ten behoeve van zichzelf worden gebruikt. De bij deze ontwikkeling door Opdrachtnemer verworven kennis staat uitsluitend aan Opdrachtgever ter beschikking en wordt door Opdrachtnemer niet aan derden bekendgemaakt of ten behoeve van zichzelf en/of derden gebruikt, tenzij Opdrachtgever voorafgaand aan dat gebruik schriftelijk toestemming heeft gegeven. Opdrachtnemer draagt, voor zover nodig en bij voorbaat onvoorwaardelijk, zonder kosten de intellectuele eigendomsrechten over aan Opdrachtgever, welke overdracht vervolgens door Opdrachtgever wordt aanvaardt. Indien voor de overdracht of de aantekening in relevante registers een akte, dan wel een andere formele handeling noodzakelijk is, zegt Opdrachtnemer zijn onvoorwaardelijke medewerking daaraan toe, en geeft respectievelijk Opdrachtgever onherroepelijk volmacht om deze overdracht namens Opdrachtnemer te bewerkstelligen.
- 12.3. Voor zover ter zake van door Opdrachtnemer geleverde Prestatie, intellectuele eigendomsrechten van toepassing zijn, waarvan Opdrachtnemer kan bewijzen dat die voorafgaand aan inwerkingtreding van de overeenkomst reeds bestonden en in eigendom waren bij Opdrachtnemer of dat zij onafhankelijk van (de uitvoering van) de overeenkomst zijn ontwikkeld, berusten die intellectuele eigendomsrechten bij Opdrachtnemer. Opdrachtnemer verleent aan Opdrachtgever een niet-exclusief, eeuwigdurend, onherroepelijk, wereldwijd en overdraagbaar gebruiksrecht ten aanzien van dergelijke intellectuele eigendomsrechten voor enig doel dat verband houdt met het bedrijf of de activiteiten van Opdrachtgever. Dit gebruiksrecht van Opdrachtgever omvat mede het recht zodanig gebruiksrecht te verschaffen aan haar (mogelijke) afnemers of aan andere derden met wie zij relaties onderhoudt in verband met de uitoefening van haar bedrijf.
- 12.4. Opdrachtnemer garandeert dat het verrichten van de Prestatie geen inbreuk zal maken op intellectuele eigendomsrechten (waaronder auteursrecht, octrooirecht, modellenrecht, merkenrecht) van Opdrachtgever en/of derden. Opdrachtnemer vrijwaart Opdrachtgever tegen aanspraken van derden wegens inbreuk op deze rechten en vergoedt op eerste verzoek de daaruit voortvloeiende schade van Opdrachtgever (inclusief de kosten van juridische bijstand).
- 12.5. Opdrachtnemer heeft naast de prijs die hij voor de opdracht van Opdrachtgever ontvangt, geen recht op (extra) vergoeding voor en in verband met de overdracht van de in dit artikel genoemde rechten.

Artikel 13. Privacy

- 13.1. Voor zover Opdrachtgever en Opdrachtnemer in de uitvoering van de overeenkomst persoonsgegevens met elkaar delen zullen zij redelijkerwijs voldoen aan de vereisten die voortvloeien uit de toepasselijke privacywetgeving, waaronder de Wet Bescherming Persoonsgegevens.
- 13.2. Opdrachtnemer zal de technische en organisatorische voorzieningen treffen ter bescherming van persoonsgegevens die Opdrachtnemer ontvangt van Opdrachtgever.
- 13.3. Opdrachtnemer garandeert dat alle data die hij ter beschikking stelt aan Opdrachtgever op een rechtmatige wijze zijn verkregen, geen inbreuk levert en op een rechtmatige wijze ter beschikking zijn gesteld aan Opdrachtgever.
- 13.4. Opdrachtnemer vrijwaart Opdrachtgever tegen alle claims of acties van publieke autoriteiten en/of individuen tegen Opdrachtgever voortkomende uit enige inbreuk door Opdrachtnemer en/of diens dataverwerker op rechten van derden of verplichtingen die voortvloeien uit toepasselijke privacywetgeving.
- 13.6. Bij de verwerking van persoonsgegevens zal Opdrachtnemer slechts handelen op instructie van Opdrachtgever en enkel ten behoeve van de door Opdrachtgever aangegeven doelstellingen.
- 13.7. Opdrachtnemer dient Opdrachtgever meteen en in ieder geval binnen 24 uur op de hoogte te brengen indien Opdrachtnemer:
  - a. een verzoek om informatie ontvangt, of een verzoek tot audit op inspectie van een bevoegde overheidsinstantie met betrekking tot de verwerking van persoonsgegevens;
  - b. voornemens is om persoonsgegevens aan een bevoegde overheidsinstantie te verstrekken; of
  - c. ontdekt of redelijkerwijs vermoedt dat een datalek heeft plaatsgevonden; of
  - d. een klacht ontvangt dan wel een (informatie)verzoek afkomstig van individuen, waaronder begrepen verzoeken om persoonsgegevens te corrigeren, verwijderen of blokkeren.

Artikel 14. Geheimhouding.

- 14.1. Opdrachtnemer verplicht zich tot geheimhouding tegenover derden van informatie over projecten waaronder, doch niet uitsluitend, alle tekeningen, modellen, constructies, schema's en andere bedrijfsinformatie en knowhow, in de meest ruime zin des woords, afkomstig van Opdrachtgever of diens Principaal die Opdrachtnemer uit hoofde van de overeenkomst ter kennis zijn gebracht of gekomen.
- 14.2. Het is Opdrachtnemer niet toegestaan om zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van Opdrachtgever over zijn betrokkenheid bij een project van Opdrachtgever publiekelijk te communiceren.

Artikel 15. Gehele of gedeeltelijke ontbinding.

- 15.1. Onverminderd het bepaalde in de overige artikelen van deze algemene voorwaarden, heeft Opdrachtgever in de navolgende gevallen het recht de overeenkomst geheel of gedeeltelijk - zonder dat enige ingebrekestelling of rechterlijke tussenkomst is vereist - schriftelijk te ontbinden, onverminderd zijn overige rechten, waaronder het recht op schadevergoeding:
  - a. indien een of meerdere bepaling(en) van de overeenkomst niet, niet tijdig of niet behoorlijk wordt of worden nageleefd;
  - b. indien Opdrachtnemer een akkoord aan zijn crediteuren aanbiedt, zijn faillissement of (voorlopige) surséance van betaling aanvraagt, dan wel krachtens wetsbepaling onder bewind, beheer of curatele wordt gesteld;
  - c. indien Opdrachtnemer failliet wordt verklaard;
  - d. indien Opdrachtnemer (onderdelen van) zijn onderneming geheel of gedeeltelijk overdraagt, liquideert of stillegt;
  - e. indien op de zaken of een gedeelte van de zaken van Opdrachtnemer conservatoir of executoriaal beslag wordt gelegd;
  - f. indien beëindiging in onvoltooid staat plaatsvindt van het aan Opdrachtgever opgedragen werk;
  - g. indien de overeenkomst tussen Opdrachtgever en diens Principaal, welke mede het aan Opdrachtnemer opgedragen werk omvat, wordt ontbonden.

- 15.2. Bij gehele of gedeeltelijke ontbinding heeft Oprachtgever, onverminderd zijn recht op schadevergoeding het recht:
- de reeds geleverde, maar niet (meer) te gebruiken zaken en/of het reeds uitgevoerde werk voor rekening van Oprachtnemer naar hem terug te sturen respectievelijk af te breken en de voor deze zaken respectievelijk dit werk reeds gedane betalingen terug te vorderen;
  - na schriftelijke kennisgeving de overeenkomst zelf of door derden te doen voltooien voor rekening en risico van Oprachtnemer.
- 15.3. De vorderingen die Oprachtgever ten gevolge van de ontbinding van de overeenkomst mocht hebben of verkrijgen, inclusief zijn eventuele vordering tot vergoeding van schade en kosten zijn terstond geheel opeisbaar.

Artikel 16. Wet- en regelgeving en vergunningen

- 16.1. Oprachtnemer zorgt ervoor dat de Prestatie voldoet aan en dat de uitvoering van werkzaamheden plaatsvindt in overeenstemming met alle relevante wet- en regelgevingen.
- 16.2. Oprachtnemer zal zelf zorg dragen voor de vereiste vergunningen voor de Prestatie.

Artikel 17. Verplichtingen ten aanzien van medewerkers van Oprachtnemer en vrijwaring

- 17.1. Oprachtnemer moet:
- de Wet arbeid vreemdelingen (Wav), de Vreemdelingenwet, de Wet allocatie arbeidskrachten door intermediairs (WAADI), de Wet Aanpak Schijnconstructies (WAS) en de Wet deregulering beoordeling arbeidsrelaties (Wet DBA) naleven;
  - de overeenkomsten met medewerkers, schriftelijk vastleggen;
  - desgevraagd toegang verschaffen aan Oprachtgever en/of bevoegde instanties tot de overeenkomsten met medewerkers en meewerken aan controles, audits of loonvalidaties;
  - de in dit artikel genoemde verplichtingen doorleggen aan zijn onderopdrachtnemers en zal bedingen dat zijn onderopdrachtnemers deze bepalingen opnemen in alle overeenkomsten met hun onderopdrachtnemers;
  - beschikken over een geldig bewijs van registratie bij de Belastingdienst, een recent uittreksel uit het handelsregister bij de Kamer van Koophandel en, als artikel 34 (inlenersaansprakelijkheid) of 35 (ketenaansprakelijkheid) van de Invorderingswet 1990 van toepassing is, de originele G-rekening-overeenkomst. Oprachtnemer moet deze documenten voor aanvang van de werkzaamheden conform de overeenkomst aan Oprachtgever in kopie verstrekken;
  - voor aanvang van de werkzaamheden conform de overeenkomst en, bij veranderingen van de gegevens tijdens de looptijd van de overeenkomst, voorafgaand aan de betreffende verandering, voor zover wettelijk vereist is toegestaan, de gegevens als bedoeld in de Uitvoeringsregeling Inleners-, keten- en Opdrachtgeversaansprakelijkheid 2004, waaronder (doch niet beperkt tot) de namen en de Burgerservicenummers, kopieën van geldige identiteitsbewijzen, tewerkstellingsvergunningen, verblijfsvergunningen, A1-verklaringen en vakbekwaamheids- certificaten verstrekken van alle medewerkers die door hem bij Oprachtgever of Principaal tewerk worden gesteld.
  - voor aanvang van de werkzaamheden aangeven welke cao van toepassing is en op verzoek van Oprachtgever de loonstaten ter inzage verstrekken, alsmede de betreffende toepasselijke cao naleven;
  - op verzoek van Oprachtgever en minimaal eenmaal per kwartaal op eigen initiatief, een originele verklaring verstrekken met betrekking tot zijn betalingsgedrag bij de Belastingdienst, zoals bedoeld in kader van de inlenersaansprakelijkheid en ketenaansprakelijkheid vastgestelde wetgeving en richtlijnen;
  - een loonadministratie voeren in overeenstemming met de geldende Wet op de loonbelasting 1964, de Invorderingswet 1990, de Zorgverzekeringswet en de Wet Financiering Sociale Verzekeringen.
- 17.2. Oprachtnemer moet Oprachtgever vrijwaren voor boetes en/of strafmaatregelen die worden opgelegd aan Oprachtgever en/of Principaal en/of derden als gevolg van het handelen en/of nalaten van Oprachtnemer en/of na hem komende Oprachtnemers in strijd met de Wet arbeid vreemdelingen, de Vreemdelingenwet en de Wet allocatie arbeidskrachten door intermediairs.
- 17.3. Oprachtnemer vrijwaart Oprachtgever tegen alle eventuele aanspraken van de Belastingdienst in verband met door Oprachtnemer en/of na hem komende Oprachtnemers verschuldigde Loonheffingen en omzetbelasting.
- 17.4. Oprachtnemer vrijwaart Oprachtgever voor aanspraken van zijn medewerkers op grond van de toepasselijke wet- en regelgeving en/of cao en boetes in verband met het niet nakomen van de toepasselijke wet- en regelgeving en/of cao, waaronder eveneens begrepen aanspraken van medewerkers in het kader van de Wet Aanpak Schijnconstructies.

Artikel 18. Medewerking

- 18.1. Oprachtnemer is verplicht alleen medewerkers bij Oprachtgever of Principaal tewerk te stellen die voorafgaand aan of tijdens de werkzaamheden alle medewerking verlenen bij het opnemen van gegevens in de administratie van Oprachtgever ter vermindering of beperking van de in artikel 19 genoemde aanspraken en boetes. Indien een medewerker niet meewerkt, zal de betreffende medewerker geen toegang hebben tot de plaats waar de werkzaamheden worden verricht of daarvan verwijderd worden.
- 18.2. Oprachtnemer is verplicht alleen medewerkers bij Oprachtgever of Principaal tewerk te stellen die voorafgaand aan of tijdens de werkzaamheden op eerste verzoek hun identiteitsbewijs kunnen tonen. Indien een medewerker zijn identiteitsbewijs niet kan tonen, zal de betreffende medewerker geen toegang hebben tot de plaats waar de werkzaamheden worden verricht of daarvan verwijderd worden.
- 18.3. Oprachtnemer en zijn medewerkers zijn gehouden tot het verlenen van alle medewerking aan iedere controle, uitgevoerd door Oprachtgever, Principaal, door en ingeschakelde derden en/of toezichthoudende (overheids)instanties.

Artikel 19. Geschillenregeling: toepasselijk recht

- 19.1. De overeenkomst wordt uitsluitend door het Nederlands recht beheerst. De toepasselijkheid van het Weens Koopverdrag, alsmede iedere andere internationale regeling waarvan uitsluiting is toegestaan, is uitdrukkelijk uitgesloten.
- 19.2. Alle geschillen, welke tussen Partijen mochten rijzen in verband met of naar aanleiding van een tussen hen gesloten overeenkomst, daaronder begrepen die geschillen welke slechts doóren van de Partijen als zodanig worden beschouwd, zullen naar keuze van Oprachtgever in eerste instantie worden beslecht door ofwel de bevoegde rechter te Breda, ofwel de instantie die ook bevoegd is om van geschillen tussen Oprachtgever en zijn Principaal kennis te nemen ofwel de Raad van Arbitrage voor de Bouw.
- Voordat Oprachtnemer een geschil aanhangig maakt zal hij bij Oprachtgever informeren aan welke geschil beslechtende instantie Oprachtgever de voorkeur geeft. Het voorgaande laat onverlet de bevoegdheid van beide Partijen om in kort geding bij de voorzieningenrechter van de rechtbank te Breda een voorlopige voorziening te vorderen.

Artikel 20. Slotbepalingen

- 20.1. De bepalingen van deze algemene voorwaarden laten de rechten van Oprachtgever op grond van de wet onverlet.
- 20.2. Opschriften boven de artikelen zijn slechts bedoeld om de leesbaarheid van deze algemene voorwaarden te vergroten en zijn geen middel tot interpretatie.
- 20.3. Bepalingen uit de overeenkomst en deze algemene voorwaarden die naar hun aard de strekking hebben ook na beëindiging van de overeenkomst van kracht te blijven, behouden hun gelding na beëindiging van de overeenkomst.

DEEL 2. BIJZONDER GEDEELTE

ONDERDEEL A: INKOOPVOORWAARDEN (enkel van toepassing op de levering van goederen en werken)

Artikel 21. Prijzen, levertijd en wijze van levering.

- 21.1. Alle prijzen zijn vast en niet verrekenbaar. De prijzen gelden franco werk en zijn inclusief alle kosten van emballage, inlading, transport, uitlading van de zaken en de kosten van verzekering.
- 21.2. De leveringen dienen op het in de overeenkomst vastgestelde tijdstip en plaats te geschieden, tenzij Oprachtgever schriftelijk heeft ingestemd met een ander tijdstip of adres. De overeengekomen termijnen zijn fatale termijnen.
- 21.3. Oprachtnemer is jegens Oprachtgever aansprakelijk voor eventuele boetes of kortingen, die door Principaal en/of de bouwdirectie aan Oprachtgever worden gegeven wegens te late oplevering van (gedeelten van) de Prestatie ten gevolge van aan Oprachtnemer toe te rekenen vertraging in de levering van zaken. Oprachtgever heeft het recht deze boetes of kortingen te verhalen op Oprachtnemer, eventueel door inhouding op de betalingen die Oprachtgever nog aan Oprachtnemer is verschuldigd.
- 21.4. Onverminderd het recht van Oprachtgever om te zijner keuze en beoordeling nakoming van de overeenkomst eventueel met schadevergoeding te vorderen, heeft Oprachtgever het recht indien de levering(en) niet op het overeengekomen tijdstip via het overeengekomen tijdschema plaatsvindt(en), de overeenkomst te ontbinden of op te zeggen, zonder tot vergoeding van schade en kosten gehouden te zijn.

Artikel 22. Eigendomsovergang

- 22.1. De eigendom van het geleverde gaat op Oprachtgever over zodra het geleverde op de overeengekomen plaats van levering door Oprachtgever in ontvangst is genomen. Het geleverde is voor risico van Oprachtnemer tot het moment dat het door Oprachtgever in ontvangst is genomen. Breuk en/of beschadiging ontstaan bij het transport, laden en/of bij het lossen en tassen, zijn voor rekening van Oprachtnemer, tenzij wordt aangetoond dat de schade is ontstaan door schuld van (werknemers van) Oprachtgever.
- 22.2. De levering wordt eerst geacht door Oprachtgever te zijn aanvaard, wanneer de levering is goedgekeurd. Tot een maand na datum van levering hebben Oprachtgever en/of zijn Oprachtgever en/of de directie van het werk de bevoegdheid het geleverde af te keuren, zodat alle andere termijnen waarbinnen moet worden gereclameerd tegenover Oprachtgever niet gelden.
- 22.3. In de gevallen waarin schriftelijk is overeengekomen dat de eigendom van de zaken reeds vóór levering overgaat, Oprachtnemer zal erop toezien om de zaken als een goed huisvader voor Oprachtgever te houden en op voor derden herkenbare wijze te individualiseren en kenmerken als zijnde eigendom van Oprachtgever. Een zodanige eigendomsovergang houdt geen goedkeuring in van de te leveren of vervaardigde zaken.
- 22.4. In geval van afkeuring zal Oprachtgever Oprachtnemer hiervan onmiddellijk in kennis stellen. Oprachtnemer zal afgekeurde zaken op eerste verzoek voor zijn rekening afvoeren. Bij gebreke van verwijdering van de afgekeurde zaken is Oprachtgever gerechtigd deze op kosten van en voor risico van Oprachtnemer te retourneren.
- 22.5. In geval van afkeuring van geleverde zaken door Oprachtgever, blijven deze geleverde zaken eigendom van Oprachtnemer en wordt ook het risico geacht bij Oprachtnemer te zijn gebleven en derhalve nimmer op Oprachtgever te zijn overgegaan. Oprachtgever is in dat geval niet gehouden zijn verplichtingen uit de overeenkomst na te komen. Oprachtnemer zal Oprachtgever in dat geval crediteren voor reeds in rekening gebrachte bedragen en zal reeds door Oprachtgever betaalde bedragen onverwijld aan Oprachtgever terugbetalen.
- 22.6. Onverminderd het recht van Oprachtgever om te zijner keuze de overeenkomst (gedeeltelijk) te ontbinden of op te zeggen en eventuele schadevergoeding te vorderen, heeft Oprachtgever na afkeuring het recht binnen een door hem te stellen termijn levering te verlangen van nieuwe zaken die wel aan de keuringseisen voldoen, zonder tot enige extra vergoeding gehouden te zijn.

Artikel 23. Facturering en betaling.

- 23.1. Betaling vindt plaats op de wijze zoals in de overeenkomst is bepaald en naar gelang de voortgang van de te verrichten leveranties onder voorbehoud van goedkeuring van de levering en ontvangst van alle bijbehorende documentatie, kwaliteits- en garantiecertificaten en van de betreffende facturen. Betaling door Oprachtgever van de geleverde goedgekeurde zaken ontslaat Oprachtnemer niet van enige garantie en/of aansprakelijkheid zoals deze voortvloeien uit de overeenkomst of de wet.
- 23.2. De door Oprachtnemer aan Oprachtgever te verzenden facturen dienen te voldoen aan de eisen, gesteld in of krachtens de Wet op de omzetbelasting 1968.
- 23.3. Betaling van iedere factuur zal geschieden binnen 60 dagen na ontvangst en goedkeuring zonder inachtneming van enige kredietbeperking.
- 23.4. Oprachtgever is steeds gerechtigd vorderingen uit welke hoofde dan ook en al dan niet opeisbaar, of onder tijdsbepaling of voorwaarde, te verrekenen met hetgeen hij aan Oprachtnemer verschuldigd is.
- 23.5. Oprachtgever is bevoegd, alvorens enige betaling te verrichten, naast of in plaats van eigendomsoverdracht van de gekochte zaken respectievelijk (verdere) uitvoering van de opdracht te verlangen dat Oprachtnemer voor haar rekening een onvoorwaardelijke en onherroepelijke bankgarantie doet afgeven om de nakoming van haar verplichtingen zeker te stellen.

ONDERDEEL B: ONDERAANNEMINGSVOORWAARDEN (enkel bij onderaanneming)

Artikel 24. Waarschuwingsplicht

- 24.1. Oprachtnemer moet voor uitvoering van de Prestatie onderzoek doen naar en de Oprachtgever waarschuwen voor eventuele ongeschiktheid van de door hem bij aanvang van de uitvoering van zijn Prestatie aangetroffen situatie, daaronder begrepen ongeschiktheid van de ondergrond en andere niet van Oprachtnemer afkomstige werken en zaken waarop, waaraan of waarin de materialen die onderdeel zijn van de Prestatie moeten worden aangebracht of verwerkt.
- 24.2. Na aanvang van de uitvoering van de Prestatie komt eventuele ongeschiktheid van de aangetroffen situatie voor rekening en risico van Oprachtnemer.

Artikel 25. Keten- en Inleningsaansprakelijkheid

- 25.1. Opdrachtnemer zal voor aanvang van de uitvoering van de overeenkomst - en bij verandering van de gegevens tijdens de uitvoering van de overeenkomst voorafgaand aan de betreffende verandering - voor zover wettelijk vereist en is toegestaan, de gegevens (als bedoeld in het kader van de inleners- en ketenaansprakelijkheid vastgestelde wetgeving, richtlijnen en uitvoeringsregelingen) van alle medewerkers van Opdrachtnemer aan Opdrachtgever verstrekken.
- 25.2. Indien Opdrachtnemer - met inachtneming van het bepaalde in artikel 10 - de uitvoering van de overeenkomst geheel of gedeeltelijk aan een derde uitbesteedt, alsmede indien hij voor de uitvoering van de overeenkomst gebruikmaakt van ter beschikking gestelde arbeidskrachten, staat Opdrachtnemer ervoor in dat de voor Opdrachtnemer geldende voorschriften als bedoeld in deze algemene voorwaarden, de overeenkomst en de wet strikt worden nageleefd door de door Opdrachtnemer ingeschakelde onderopdrachtnemers en de ter beschikking gestelde arbeidskrachten. Voor zover het niet naleven van deze voorschriften ten gevolge zou hebben dat Opdrachtgever door derden aansprakelijk wordt gesteld, vrijwaart Opdrachtnemer Opdrachtgever voor alle gevolgen hiervan.
- 25.3. Opdrachtgever heeft steeds het recht de ter zake van de Prestatie verschuldigde premies sociale verzekeringswetten, loonbelasting en premies volksverzekeringen, waarvoor hij ingevolge artikel 35 van de Invorderingswet 1990 hoofdelijk aansprakelijk is, aan Opdrachtnemer te betalen door storting op diens geblokkeerde rekening in de zin van de wet (de G-rekening). In geval artikel 34 van de Invorderingswet van toepassing is en in geval omzetbelasting in rekening wordt gebracht, heeft Opdrachtgever het recht de verschuldigde omzetbelasting te betalen door storting op de G-rekening. Opdrachtnemer zal zorgen dat een G-rekening beschikbaar is.
- 25.4. Indien Opdrachtgever redelijkerwijs tot het oordeel kan komen dat Opdrachtnemer ter zake van de Prestatie een hoger bedrag aan premies sociale verzekeringswetten, loonbelasting en premies volksverzekeringen verschuldigd zal zijn dan het percentage dat in de overeenkomst is vastgesteld, kan Opdrachtgever dat percentage eenzijdig wijzigen.
- 25.5. Indien Opdrachtgever aansprakelijk wordt gesteld en daardoor gehouden is niet betaalde (voorschot)premies, sociale verzekeringen, belastingen en/of boetes te betalen, behoudt Opdrachtgever het recht om verhaal te halen op Opdrachtnemer voor het gehele bedrag, te vermeerderen met wettelijke rente vanaf het tijdstip van betaling. Opdrachtnemer zal op eerste verzoek de vergoeding aan Opdrachtgever betalen.
- 25.6. Indien Opdrachtnemer en/of onderopdrachtnemers niet meer aan hun betalingsverplichtingen uit hoofde van de wet kunnen voldoen, dient Opdrachtnemer binnen vijf werkdagen vanaf de dag dat de betalingsonmacht is ontstaan, Opdrachtgever daarvan op de hoogte te stellen, bij gebreke waarvan Opdrachtnemer jegens Opdrachtgever van rechtswege in verzuim is. Opdrachtgever is alsdan gerechtigd zonder dat enige ingebrekestelling of rechterlijke tussenkomst is vereist, de overeenkomst geheel of gedeeltelijk te ontbinden, onverminderd zijn recht op schadevergoeding en verhaal.

Artikel 26. Opdracht en prijzen

- 26.1. Elke overeenkomst wordt aangegaan onder voorbehoud van doorgang werk en goedkeuring door Principaal en/of bouwdirectie van Opdrachtgever, alsmede onder voorbehoud dat in de opdracht genoemde materialen en/of werkzaamheden daadwerkelijk worden toegepast c.q. uitgevoerd.
- 26.2. De door Opdrachtnemer opgegeven prijzen zijn vast, tenzij nadrukkelijk schriftelijk anders is overeengekomen. Wijzigingen in prijzen, lonen, sociale lasten, belastingen en andere kostenverhogende factoren, waaronder begrepen risico's en andere omstandigheden waarmee bij de totstandkoming van de overeenkomst geen rekening gehouden behoeft te worden, zijn niet verrekenbaar, tenzij dit in de opdracht uitdrukkelijk anders is bepaald en in dat geval op de daarin aangegeven wijze, ongeacht eventuele bepalingen daaromtrent in het bestek.
- 26.3. In zoverre de opdracht in enige werkzaamheid niet voorziet, welke naar de aard daarvan wel tot de opdracht behoort, dan wel indien tijdens de uitvoering van de opdracht vanwege overheidsinstanties, -diensten of Nutsbedrijven nadere voorschriften worden gesteld, is Opdrachtnemer verplicht deze werkzaamheid te verrichten c.q. uitvoering aan deze voorschriften te geven zonder dat dit aanspraak geeft op enige verrekening.

Artikel 27. Uitvoering

- 27.1. Opdrachtnemer draagt zelf zorg voor de voor uitvoering van de opdracht benodigde hulpmiddelen en materieel, waaronder begrepen gereedschappen, werkkleding en veiligheidsmiddelen. In zoverre door of vanwege Opdrachtgever elektriciteit, licht, water of kraanhulp ter beschikking wordt gesteld is Opdrachtgever gerechtigd deze aan Opdrachtnemer in rekening te brengen.
- 27.2. Opdrachtnemer is gehouden alle gebreken, met inbegrip van de schade die het gevolg is van deze gebreken, welke bij de oplevering - en ingeval van fasering van het werk bij de betreffende deeloplevering - alsmede in de onderhoudstermijn aan de dag treden op eerste aanzegging van en in overleg met Opdrachtgever binnen een door Opdrachtgever te stellen termijn te herstellen.
- 27.3. Werkzaamheden worden slechts als opgeleverd beschouwd na schriftelijke goedkeuring door Opdrachtgever en haar Principaal en zijn tot dat tijdstip voor risico van Opdrachtnemer. De onderhouds- of garantieperiode ter zake vangt eerst aan en eindigen op het tijdstip dat geldt ten aanzien van die werkzaamheden in de relatie tussen Opdrachtgever en haar Principaal, ongeacht eventuele bepalingen daaromtrent in het bestek.

Artikel 28. Wijzigingen, meer- en minderwerk.

- 28.1. Opdrachtnemer komt uitsluitend een beroep toe op vergoeding van de financiële gevolgen van een wijziging en/of op hiermee verband houdend uitstel van de (op)leverdatum en/of overeengekomen mijlpalen, indien en voor zover hij Opdrachtgever tijdig heeft gewezen op de noodzaak van een daaruit voortvloeiende prijsverhoging als gevolg van de wijziging, inclusief de financiële gevolgen en het daarmee verband houdende uitstel, schriftelijk overeengekomen is.
- 28.2. Wijzigingen in de maatvoering binnen de hoofdmaatvoering geven geen aanleiding tot meer- en/of minderwerk. Werkzaamheden voortvloeiende uit omissies of onduidelijkheden in de overeenkomst genoemde contractstukken worden geacht in de opdracht te zijn begrepen en geven evenmin aanleiding tot verrekening van meer- en/of minderwerk.
- 28.3. Werkzaamheden die het gevolg zijn van wijzigingen van de eisen die door of vanwege overheidsinstanties, overheidsdiensten en Nutsbedrijven aan het werk worden gesteld, daaronder begrepen alle veiligheidsvoorschriften en -instructies, en welke wijzigingen plaatsvinden na ondertekening van de overeenkomst, geven geen aanleiding tot verrekening van meer- en/of minderwerk.
- 28.4. Betalingen wegens meerwerk vinden eerst plaats nadat, Principaal van Opdrachtgever dat meerwerk heeft geaccepteerd en Opdrachtgever betaling van dat meerwerk heeft ontvangen.
- 28.5. Opdrachtnemer mag slechts weigeren een wijziging op verzoek van Opdrachtgever uit te voeren als de uitvoering van de wijziging:
- een naar de maatstaven van redelijkheid en billijkheid onaanvaardbare verstoring,
  - in het verrichten van de Prestatie tot gevolg heeft, of
  - Opdrachtnemer zou verplichten tot uitvoering van werkzaamheden die zijn technische kennis en/of capaciteit te boven gaan, of
  - de veiligheid van het project of personen in gevaar brengt.

- 28.6. Als Opdrachtnemer een voorstel tot wijziging doet, dient hij bij dit voorstel ten minste het volgende toe te voegen:
- een beschrijving van de wijziging en de wijze waarop hij deze tot stand wil brengen;
  - inzicht in hoeverre de wijziging zal leiden tot wijziging van de (op)leverdatum en eventueel overeengekomen mijlpalen;
  - inzicht in de financiële gevolgen.
- 28.7. Opdrachtgever mag voorwaarden verbinden aan zijn instemming met een door Opdrachtnemer voorgestelde wijziging.

Artikel 29. Betaling: eindafrekening. Pas als bescheiden zijn overgelegd.

- 29.1. Betaling geschiedt overeenkomstig een door Opdrachtnemer op te stellen en door Opdrachtgever goed te keuren betalingsschema, al naar gelang de voortgang van de werkzaamheden en slechts indien:
- Opdrachtnemer het werk of het onderdeel daarvan waarop een (termijn)betaling betrekking heeft naar genoegen van Opdrachtgever heeft opgeleverd en dit werk door Opdrachtgever is goedgekeurd,
  - door Opdrachtgever de relevante factuur is ontvangen; en
  - Opdrachtnemer Opdrachtgever middels bescheiden heeft aangetoond dat hij de werknemers, die de overeenkomst hebben uitgevoerd het hun toekomende heeft betaald, alsmede - tenzij in de overeenkomst is bepaald dat daarop de Invorderingswet 1990 niet van toepassing is - dat Opdrachtnemer de voor deze werknemers verschuldigde premies sociale verzekeringen en loonbelasting betaald heeft, dan wel voldoende aannemelijk maakt dat deze verplichtingen nagekomen zullen worden.
- 29.2. Opdrachtgever zal de betalingen doen binnen 60 dagen na het tijdstip dat aan alle in het vorige lid omschreven voorwaarden is voldaan. Opdrachtgever is steeds gerechtigd vorderingen op Opdrachtnemer uit welken hoofde ook, al dan niet opeisbaar of onder tijdsbepaling of voorwaarde, te verrekenen met hetgeen hij aan Opdrachtnemer verschuldigd is.
- 29.3. Betaling door Opdrachtgever houdt geen aanvaarding en/of goedkeuring van het gepresteerde in en laat onverlet zijn overige rechten direct of indirect voortvloeiend uit de overeenkomst.
- 29.4. Opdrachtnemer zal binnen 15 dagen na de maand van het beëindigen van de werkzaamheden zijn factuur ter zake van het hem nog toekomende bij Opdrachtgever indienen. Betaling zal niet eerder plaatsvinden dan nadat Opdrachtnemer heeft voldaan aan zijn verplichtingen voortvloeiende uit de overeenkomst. Daarna is verrekening ter zake van de overeenkomst uitgesloten.
- 29.5. Betaling van de factuur van de laatste termijn, inclusief de onderhoudstermijn, vindt niet eerder plaats dan nadat het werk is opgeleverd en een proces-verbaal van oplevering door Opdrachtgever is ondertekend. Ingeval in de overeenkomst is bepaald dat het werk gefaseerd wordt opgeleverd, dan vindt de betaling van de laatste termijn niet eerder plaats dan nadat aan alle contractuele verplichtingen ten aanzien van de fase van het werk is voldaan, inclusief de eventuele verplichting tot afgifte van revisietekeningen en/of garantieverklaringen en een proces-verbaal van oplevering van de fase door Opdrachtgever is ondertekend.

Artikel 30. Verhaal

- 30.1. Indien Opdrachtgever na aansprakelijkheidsstelling voor niet-betaalde belastingen en premies door Opdrachtnemer of na hem komende onderaannemers deze belastingen en premies heeft moeten voldoen, heeft Opdrachtgever het recht om ten belope van het gehele bedrag verhaal te halen op Opdrachtnemer onverminderd zijn wettelijke regresrechten tegenover derden. De vordering van Opdrachtgever wordt vermeerderd met de wettelijke rente.
- 30.2. Indien Opdrachtnemer en/of na hem komende onderaannemer(s) deze belastingen en premies heeft/hebben moeten voldoen in verband met het niet betalen door na hem/hen komende onderaannemers zal er geen verhaal gehaald kunnen worden op Opdrachtgever. Opdrachtnemer dient deze bepalingen in door haar af te sluiten onderaannemingsovereenkomsten op te nemen.
- 30.3. Indien Opdrachtgever, daartoe door de werknemers van Opdrachtnemer te zijn aangesproken, jegens de werknemers van Opdrachtnemer heeft voldaan aan zijn verplichtingen ingevolge de toepasselijke cao, heeft Opdrachtgever het recht om verhaal te halen op Opdrachtnemer ten belope van hetgeen door Opdrachtgever te dezer zake is voldaan, vermeerderd met de wettelijke rente.

Artikel 31. Duurzaamheid en MVO

- 31.1. Opdrachtnemer wordt geacht in zijn bedrijfsvoering in het algemeen en bij de uitvoering van de Overeenkomst in het bijzonder alle relevante wet- en regelgeving in acht te nemen, waaronder nadrukkelijk begrepen, doch niet beperkt tot bepalingen met betrekking tot mededinging, milieu en arbeidsomstandigheden. Opdrachtnemer zal zich voorts inspannen een bijdrage te leveren aan maatschappelijk verantwoord ondernemen (MVO).
- 31.2. Opdrachtnemer dient zich proactief in te zetten om Opdrachtgever op mogelijkheden te wijzen en te ondersteunen in het realiseren, en bij voorkeur overtreffen, van haar duurzaamheidsdoelstellingen, met name op het gebied van CO₂-emissie reductie, energiebeheer, milieumanagement, integriteit en eerlijke handel. Op verzoek van Opdrachtgever zal Opdrachtnemer voor eigen rekening medewerking verlenen bij het transparant maken van duurzaamheidsaspecten met betrekking tot een inkooporder of overeenkomst. Dit kan met name betrekking hebben op een actueel CO₂-emissie inventaris.
- 31.3. Indien een CO₂-emissie-inventaris ("CO₂ footprint") wordt verlangd door Opdrachtgever, zal Opdrachtnemer op eerste verzoek van Opdrachtgever minimaal eenmaal per jaar de gevraagde informatie aanleveren of ter zake informatie verschaffen. Bij voorkeur dient de CO₂ footprint, te zijn geverifieerd door een gecertificeerde instelling. Indien Opdrachtgever, in het kader van maatschappelijk verantwoord ondernemen andere of aanvullende informatie verlangt, zal Opdrachtnemer hieraan eveneens medewerking verlenen.

Artikel 32. Wetten, voorschriften, vergunningen, overige

- 32.1. Opdrachtnemer verplicht zich alle voorwaarden, voorschriften, bepalingen, verordeningen en besluiten die, betrekking hebben op de door hem uit te voeren onderdelen van het werk, na te leven en in acht te nemen, zoals Opdrachtgever deze zou moeten naleven en in acht nemen, indien hij dit onderdeel van het werk zelf zou uitvoeren. Opdrachtnemer zal alle door niet-naleving daarvan veroorzaakte schaden en kosten aan Opdrachtgever vergoeden en Opdrachtgever vrijwaren voor aanspraken van derden te dezerzake.